

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Професійний розвиток педагога

*Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
"СУЧАСНИЙ ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ:
ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ",
присвяченої 75-річчю
Рівненського державного гуманітарного університету
26-27 листопада 2015 року*

Рівне
Видавець О.Зень
2015

УДК 373.3.011.3-051:005.336.5

ББК 74.204.2

П- 84

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 15 від 26 листопада 2015 р.)

Програмний комітет:

- Постоловський Руслан Михайлович** – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ – голова оргкомітету;
- Павелків Роман Володимирович** – доктор психологічних наук., професор, перший проректор РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Поніманська Тамара Іллівна** – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Сілков Валерій Васильович** – кандидат педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету РДГУ;
- Колупаєва Тетяна Євстафіївна** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедрою педагогіки початкової освіти РДГУ;
- Бричок Борис Павлович** – кандидат педагогічних наук, професор;
- Шевців Зоя Михайлівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Бричок Світлана Борисівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Яковишина Тетяна В'ячеславівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Боровець Олена Віталіївна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Гудовсек Оксана Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Міщенья Оксана Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, доцент.
- Веремчук Алла Петрівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;

Рецензенти:

- Невмержицька Олена Василівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної та дошкільної педагогіки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
- Павелків Роман Володимирович** – доктор психологічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології, перший проректор Рівненського державного гуманітарного університету

Професійний розвиток педагога. Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції “Сучасний вчитель початкових класів: досвід та перспективи”, присвяченої 75-річчю – Рівне: О.Зень, 2015.- 182 с.

ISBN 978-617-601-142-2

У матеріалах II науково-практичної інтернет-конференції подаються статті викладачів та студентів Рівненських вищих навчальних закладів, статті та конспекти навчальних занять вчителів загальноосвітніх шкіл. Представлена тематика розроблена з урахуванням сучасного вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду, досягнень педагогічної та психологічної науки.

Матеріали розраховані на викладачів, вчителів та студентів психолого-педагогічних спеціальностей.

*За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей.
Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.*

ISBN 978-617-601-142-2

© Автори статей, 2015

активізації навчальної діяльності; створювати і забезпечувати методичний супровід навчальних дисциплін засобами ІКТ, аналізувати особливості фізичних, психічних, розумових досягнень в ході навчального процесу; співпрацювати з фахівцями які розробляють індивідуальні методи та прийоми валеологічної освіти; поєднувати теоретичну і практику підготовку; передбачати зміни у соціальній сфері та планувати діяльність відповідно до них; здійснювати діагностування, моделювання, прогнозування й удосконалення навчального процесу; правильно використовувати прийоми педагогічної корекції особистості; здійснювати тестування майбутніх вчителів початкових класів стосовно рівня валеологічної компетентності; застосовувати знання щодо організації навчання, планування оздоровчих процесів, вирішення завдань проблемного характеру.

Інформація, яка подається майбутнім вчителям початкових класів в процесі навчальної діяльності повинна спрямовуватись на збереження здоров'я фізичного, соціального, психічного і духовного. Інформованість про професійну діяльність, її цілі, задачі, плани знання сучасних підходів, концепцій, тенденцій розвитку освіти, знання методології дослідження, організації праці на науковій основі. Володіння методами пізнання, вміння бачити та розв'язувати професійну задачу, орієнтуватися в роботі, навчати роботі інших, передавати інформацію, яка необхідна для якісного виконання поставлених завдань на даному етапі діяльності. Одним із основних напрямків морально-психологічного забезпечення, якому повинна приділятися значна увага у підготовці майбутніх вчителів початкових класів, по виконанню завдань із здоров'язбережувальної діяльності являється оздоровчо-пропагандистське забезпечення щодо формування у майбутніх фахівців свідомого ставлення до виконання громадянського обов'язку, роз'яснення причин, характеру і мети виконання професійних і соціально-професійних завдань, володіння й оперування інформацією відповідно до потреб ринку праці. Організуючи проведення оздоровчо-пропагандистського забезпечення викладач повинен зорієнтувати майбутніх вчителів початкових класів на оптимальний вибір педагогічних методів вирішення завдань оздоровчої роботи, організації навчально-пізнавальної діяльності.

Вважаємо, що технології формування діяльності здоров'язбереження реалізуються через такі напрями освітньо-виховної діяльності, як організація навчально-виховного процесу з урахуванням його психологічного й фізіологічного впливу на організм майбутнього фахівця; розробкою навчальних програм із здоров'язбереження та профілактики шкідливих звичок; використання комплексу оздоровчих заходів з метою покращення здоров'я майбутніх вчителів початкових класів; медичний, психологічний моніторинг стану їхнього фізичного й психічного здоров'я; контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних норм організації навчально-виховного процесу. впровадження високоефективних технологій навчання професійно-орієнтованих дисциплін в систему ВНЗ України.

Список використаних джерел

1. Єфімова В.М. Здоров'язбережувальні технології у контексті педагогічних досліджень / В.М. Єфімова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. — 2010. - № 1. — с.57-60.
2. Радченко А. В. Професійна підготовка майбутніх вчителів основ здоров'я у вищому навчальному закладі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / А. В. Радченко. – Луганськ, 2012. – 21 с.
3. Соколюк О. В. Концепція підготовки будучих спеціалістів області фізического виховання, спорту и здоров'я человека / О. В. Соколюк // Ключові впроби в сьременната наука-2013 : матеріали за 9-а международна научна практична конференция (София, 17–25 април 2013 г.) / редактор Милко Тодоров Петков. – София : Бял ГРАД-БГ ООД, 2013. – Т. 19. Педагогически науки. – С. 12–15.
4. Соколюк О. В. Формування інформаційної компетентності майбутніх учителів основ здоров'я в процесі вивчення дисциплін природничо-наукового циклу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. В. Соколюк. – Рівне, 2015. – 312 с.

ДО ПИТАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА ЗАСАДАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ

Третяк Оксана Миколаївна,

к. пед. н., ст. викладач,

кафедра педагогіки початкової освіти,

Рівненський державний гуманітарний університет

Парадигмальна зміна цілей освіти зумовлює необхідність реалізації оновлених підходів до особистості сучасного педагога, його функцій, здібностей, професійної компетентності. У зв'язку з цим виникає потреба визначення альтернативних шляхів професійної підготовки вчителя, впровадження відповідних технологій навчання, що є важливою умовою забезпечення України компетентними, висококваліфікованими, конкурентоспроможними фахівцями.

Досліджуючи проблему формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів виділяємо два провідні теоретичні підходи – компетентнісний (його значення закладене в предметі дослідження – формуванні професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів) та системний (характеризує специфіку кредитно-модульної системи навчання у ВНЗ, системний характер професійної компетентності як сукупності взаємопов'язаних компонентів).

Метою статті є обґрунтування системного підходу у формуванні професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів на засадах кредитно-модульної системи.

Проблема системного підходу в науці є предметом дослідження ряду науковців, таких як В. Афанасьєв, К. Л. фон Бергаланфі, І. Блауберг, К. Боулдінг, М. Бондаренко, В. Вольвач, А. Жиліна, І. Малафійк, В. Юдін та ін.

В сучасній науці проблема вивчення професійної компетентності вчителя не знайшла однозначного вирішення. На підставі аналізу наукових джерел, ми виявили, що існує декілька аспектів визначення професійної компетентності вчителя: процесуальний, особистісний, процесуально-особистісний, результативний, діяльнісний, культурологічний та системний. Представники системного аспекту (Т. Браже, С. Молчанов, І. Малафійк та ін.) розглядають професійну компетентність як складне утворення, специфіка якого визначається не стільки елементами його структури, скільки характером відношень і зв'язків між елементами

Системний характер категорії професійної компетентності передбачає реалізацію у сучасних дослідженнях проблеми професійної компетентності системного підходу.

Розробка системного підходу в науці пов'язана, насамперед, з науковим доробком К. Л. фон Берталанфі, котрий сформулював основні характеристики системи, що складається з добре структурованих і пов'язаних між собою елементів, функціонування яких ґрунтується на певних принципах, серед яких вчений вважав найбільш дієвими:

- принцип цілісності, який забезпечує цілісний характер взаємозв'язку всіх елементів системи;
- принцип ієрархічності, тобто підпорядкованості одних елементів системи іншим;
- принцип структурованості, який забезпечує відповідне місце в системі всім її компонентам і пояснює структурні зв'язки між ними;
- принцип множинності, який забезпечує існування різних систем, що описують функціонування одного і того самого об'єкта [1, с. 34-47].

Л. фон Берталанфі дійшов, на нашу думку, дуже важливого висновку про те, що замкнена відносно інших система (як природного, так і гуманітарного характеру) має здатність до ентропії [1, с. 34-47]. Його послідовник К. Боулдінг сформулював ієрархію глобальних систем, серед яких інтелектуальна система – людська, та соціальна, яку науковець ставив вище людської. Крім того, цьому вченому належить висновок про відношення залежності між елементами будь-якої системи [2, с. 12-44].

Важливим вважаємо висновок науковців (В. Афанасьєв, І. Блауберг, В. Юдін, М. Бондаренко, А. Жилина та ін.) стосовно того, що будь-яка педагогічна система функціонує всередині системи більш високого порядку, чим пояснюються особливості реалізації принципу ієрархічності в діяльності систем. В. Вольвач представляє чотири етапи розвитку системи, а саме: 1) етап сукупності статистичних елементів; 2) етап відособлення елементів та встановлення відношень; 3) усвідомлення цілісності системи; 4) поява ієрархії цілей між елементами системи, що породжує її організацію [3, с. 5].

Виходячи з викладеного, ми представили місце і роль системного підходу в дослідженні проблеми формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів на засадах кредитно-модульної системи навчання в співвідношенні з більш узагальненими системами середовищного характеру і подали це в таблиці 1.

Таблиця 1.

Системні характеристики проблеми формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів на засадах кредитно-модульної системи навчання

Системні ознаки досліджуваної проблеми	Обґрунтування системності в означеній проблемі	Співвідношення з системою більш узагальненого характеру
Системний характер професійної підготовки вчителя	Пояснюється необхідністю комплексної підготовки майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності з молодшими школярами в сукупності їх навчання і виховання, які також становлять систему	Система професійної підготовки вчителя знаходиться в складі цілісної системи підготовки фахівців у ВНЗ і має свою специфіку, яка визначається особливостями педагогічної професії
Системний характер професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів	Визначається системою професійних компетенцій (компетентностей), які мають бути сформовані в процесі професійної підготовки у ВНЗ	Система професійних компетенцій майбутнього вчителя початкових класів є складовою системи професійних компетенцій педагога загалом
Системні характеристики кредитно-модульної системи навчання	Кредитно-модульна система навчання є сукупністю взаємопов'язаних і взаємозалежних компонентів – організаційних, змістових, контрольних-оцінних, які разом забезпечують належний рівень формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів	Навчання на засадах кредитно-модульної системи є складовою загальної системи підготовки фахівців на засадах Болонської декларації
Технологія формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів як система	Системний характер технології формування професійної компетентності забезпечується обґрунтованим поєднанням взаємопов'язаних складових технологій (цільова, організаційна, результативна), які відображають, з одного боку, компоненти професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів, з іншого – системний характер навчально-виховного процесу у педагогічному вищому навчальному закладі	Технологія формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів є складовою більш узагальненої системи – технології професійної підготовки фахівця як цілісного процесу, що відображає систему ступеневої освіти в Україні

Системний підхід до проблеми професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів дозволяє розглядати процес його професійної підготовки як систему, що складається з сукупності окремих складових, представлених нами в спеціально розробленій технології формування професійної компетентності [4, с. 10-11].

Проектування технології формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів здійснювалося з позицій системного підходу шляхом створення та використання комплексного технологічного забезпечення навчального процесу відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації професійної підготовки. Педагогічна сутність процесу технологізації заснована на підборі, обґрунтуванні та апробації системи змістово-педагогічних та організаційно-методичних засобів формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів.

При проектуванні технології визначено три її основні складові: цільова, організаційна та результативна, в контексті чого окреслено взаємозв'язок ефективності майбутньої педагогічної діяльності з формуванням професійної компетентності студента педагогічного ВНЗ у ході його навчальної діяльності.

Цільова складова технології визначає цілі та завдання педагогічних перетворень. Кредитно-модульна система

професійної підготовки майбутніх учителів, будучи побудованою на системному і компетентнісному підходах в освіті, орієнтована на формування фахових компетенцій випускників. Тому загальною метою технології визначасмо формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів.

Організаційна – включає форми, методи, прийоми, засоби, етапи (адаптаційно-репродуктивний, активно-діяльнісний, рефлексивно-творчий) навчальної діяльності майбутніх учителів.

Результативна складова технології є відображенням очікуваних результатів від її впровадження на трьох рівнях: суб'єктному (мікрорівень, рівень випускника ВНЗ); професійному (мезорівень, рівень освітнього середовища ВНЗ); суспільному (макрорівень, рівень суспільства та держави).

Зв'язок між складовими технології дає можливість забезпечити цілісне формування професійної компетентності майбутнього фахівця. Мета включає в себе кінцевий результат і шлях для його одержання. Зміна мети призводить до зміни змісту, методів, засобів та форм навчання. Якщо ж хоча б один елемент системи не буде враховано, це призводить до безсистемного хаотичного процесу, в результаті якого не буде досягнуто поставленої мети.

Системний характер, на нашу думку, мають також самі компоненти (мотиваційно-ціннісний, змістовий, операційно-діяльнісний, особистісний та рефлексивний) професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів. У ході дослідження нами розроблена також критеріально-рівнева система для оцінки рівня сформованості професійної компетентності майбутнього фахівця.

Отже, системний підхід передбачає дослідження окремих сторін професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів не ізольовано одну від одної, а в їх сукупності, взаємозв'язку і взаємозалежності. Саме в контексті цього підходу в результаті формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкової школи педагог буде здатний забезпечити позитивні та високоєфективні результати в навчанні, вихованні та розвитку учнів.

Список використаних джерел

1. Берталанфи Л. Общая теория систем : критический обзор / Л. Берталанфи // Исследования по общей теории систем. – М. : Наука, 1969. – С. 34-47.
2. Боулдинг К. Общая теория систем – скелет науки / К. Боулдинг // Исследования по общей теории систем. – М. : Наука, 1969. – С. 12-44.
3. Вольвач В. Г. Функциональность социальных структур на основе системного подхода / В. Г. Вольвач // Образование, предпринимательство и право. – 2007. – № 11. – С. 1-6.
4. Третяк О.М. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів в умовах кредитно-модульної системи вищого навчального закладу : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Оксана Миколаївна Третяк. – Житомир, 2014. – 20 с.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Царук Юлія Михайлівна,

студентка 5 курсу,

спеціальність 8.01010201 «Початкова освіта»,

Рівненський державний гуманітарний університет

Постановка проблеми. Останніми десятиліттями невпинно зростає рівень вивчення та практичного застосування різноманітних інновацій в освіті, науці і практиці. Результатам новітніх досліджень у цій системі дають підстави для висновку про те, що сучасні технології здатні істотно впливати на освітнє середовище, змінюючи наше уявлення про способи, методи і засоби навчання та виховання людини. Власне, такою інновацією є дистанційне навчання, що здатне забезпечити реалізацію сучасних вимог та задовольнити потреби освітньої системи й освітнього простору [1, с. 31].

Словосполучення «дистанційна освіта», «дистанційне навчання» міцно увійшло у світовий освітній лексикон. Протягом останніх трьох десятиріч стало глобальним явищем освітньої та інформаційної культури, змінивши «обличчя освіти» у багатьох країнах світу. Виникла і бурхливо розвивається ціла індустрія освітніх послуг, об'єднаних загальною назвою «дистанційна освіта». Вражає значна кількість освітніх установ, розміри та складність інфраструктури, масштаби грошових інвестицій та капіталовкладень, які йдуть на розвиток дистанційної освіти. На сьогодні на всіх континентах, крім Антарктиди, розташовано близько тисячі центрів дистанційної освіти. За різними програмами професійної освіти тут навчається близько дванадцяти мільйонів студентів, що складає 13-14% від загального числа студентів у світі.

Розвиток дистанційної освіти визнано одним із ключових напрямків основних освітніх програм ЮНЕСКО «Освіта для всіх», «Освіта через усе життя», «Освіта без меж», а також середньотерміновими стратегіями ЮНЕСКО у 1996-2001 роках [5, с. 47].

Дистанційне навчання — педагогічна технологія, яка ґрунтується на принципах відкритого навчання, широко використовує комп'ютерні навчальні програми різного призначення та сучасні телекомунікації для доставки навчального матеріалу і спілкування [2, с. 37].

Дистанційне навчання - навчання з використанням сучасних технологій - з'явилося унаслідок соціальних процесів інформаційного суспільства й дозволяє:

- формувати глобальний, принципово новий освітній простір;
- поширювати ринок освітніх послуг, зменшувати розрив у якості елітної та масової освіти,
- створювати більш комфортні умови для навчання, посилювати мотивацію до навчання, зняти ряд емоційних і психологічних бар'єрів;
- активізувати процес навчання, посилюючи його творчу складову;
- активно впливати на світогляд особистості;
- створювати сприятливі умови для переходу до особистісно-орієнтованого навчання.

Дистанційне навчання відрізняється від інших форм навчання високою інтерактивністю, формами та методами навчання, системою управління пізнавальною діяльністю навчаючих [6, с. 77].

Головною метою є надання рівного доступу та рівних освітніх можливостей населенню у будь-яких районах країни за допомогою інформаційних і телекомунікаційних засобів, а також підвищення якісного рівня освіти за рахунок більш

З М І С Т

Колупасва Тетяна Євстафіївна ПЕРЕДМОВА	3
---	----------

СЕКЦІЯ 1

ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ

Бісовецька Людмила Андріївна ВИВЧЕННЯ МОРФЕМІКИ І СЛОВОТВОРУ В УМОВАХ НОВОЇ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	4
Бричок Світлана Борисівна РОЗВИТОК МИСЛЕННЯ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА В КОНТЕКСТІ ІДЕЙ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО	6
Галушко Марія Олександрівна ПРОБЛЕМА ХРИСТИЯНСЬКИХ ГУМАНІСТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ДУМЦІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПОЧ. ХХ СТ.	8
Гисюк Наталія Володимирівна, Кривко Валентина Григорівна ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ	10
Гончарук Оксана Вікторівна КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	12
Гудовсек Оксана Анатоліївна ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	13
Добринська Вікторія Вікторівна РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ	15
Зінчук Катерина Степанівна ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ БІОГРАФІЇ ПИСЬМЕННИКА ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ ІНТЕРЕСУ ДО ЙОГО ТВОРІВ У КОНТЕКСТІ УРОКУ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ	16
Іванова Лідія Іванівна КОМУНІКАТИВНО ЗОРІЄНТОВАНІ ПІДХОДИ У ПРОВЕДЕННІ СУЧАСНОГО УРОКУ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	18
Кадепська Галина Михайлівна ІСТОРІЯ ТА ЕТАПИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ	20
Кіяк Марія Миколаївна ОБРАЗ УЧИТЕЛЯ У ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДАХ Я. Ф. ЧЕПІГИ	21
Маліновська Наталія Петрівна ВИКОРИСТАННЯ ІКТ У РОБОТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ	23
Махник Оксана Дмитрівна, Галатюк Валентина Михайлівна СУЧАСНИЙ ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ	25
Міщень Оксана Миколаївна ГРОМАДЯНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В СИСТЕМІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ	26
Могилевська Світлана Русланівна ОСВІТА ЯК ГОЛОВНИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТОЛЕРАНТНОСТІ В СУСПІЛЬСТВІ	28
Невелічук Лариса Петрівна ВИНИКНЕННЯ ПЕДАГОГІКИ ЯК НАУКИ	30
Омельчук Володимир Васильович РОЛЬ БІБЛІЇ У ВИХОВАННІ МОРАЛЬНО-ХРИСТИЯНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	32
Панасюк Юлія Ігорівна ПРОЦЕС АДАПТАЦІЇ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ ЯК ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	33
Суржук Тетяна Борисівна ФОНЕТИЧНИЙ СЛУХ – ОСНОВА ФОРМУВАННЯ НАВИЧКИ ЧИТАННЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ	35
Ткачук Ольга Сергіївна ВИВЧЕННЯ ГРАМАТИКО-ОРФОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ НА ФОНЕТИЧНІЙ ОСНОВІ	38
Усач Лариса Володимирівна БАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ КЛАСИКАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ	39

Федорчук Ірина Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ І ПЕРЕВАГИ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ, ЩО НАВЧАЄ ДІТЕЙ ЗА ПРОГРАМОЮ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ» _____	42
Целковська Любов Костянтинівна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ _____	43
Шульгун Марина Віталіївна ЕТИЧНІ ВИМІРИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФЕСІЇ _____	45

СЕКЦІЯ 2

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Боровець Олена Віталіївна ФОРМУВАННЯ ДИДАКТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ _____	48
Бричок Борис Павлович ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ _____	50
Веремчук Алла Петрівна ПРОБЛЕМА АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ _____	51
Гетманчук Надія Олексіївна МОДЕРНІЗАЦІЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ _____	53
Захарчук Зоя Олександрівна КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ: ГЕНЕЗИС МОВИ ТА МОВЛЕННЯ _____	55
Іскра Лілія Віталіївна САМООСВІТА СТУДЕНТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____	58
Кішканьова Наталія Олександрівна ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	60
Кобець Надія Олександрівна КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ПРОВІДНИЙ ПРИНЦИП ПОБУДОВИ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ _____	62
Колупасева Тетяна Євстафіївна РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ – ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ У РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТІВ _____	64
Красовська Ольга Олександрівна, Мекіса Марія Анатоліївна ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГАЛУЗІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ _____	68
Красовська Ольга Олександрівна, Стрілецька Марія Андріївна КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ГАЛУЗІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ _____	70
Лисюк Тетяна Миколаївна ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ _____	72
Лук'яник Людмила Василівна ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА В УМОВАХ БЛИЗЬКОСПОРІДНЕНОГО БІЛІНГВІЗМУ _____	74
Мельничук Лілія Борисівна МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ ДО КЛАСНОГО КЕРІВНИЦТВА _____	76
Міськова Наталія Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ ДО УЧНІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ _____	78
Романенко Олександра Олександрівна МУЗИКА ЯК ЗАСІБ ВИРАЗНОСТІ КІНЕМАТОГРАФА _____	79
Сарнавська Оксана В'ячеславівна, Яковишина Тетяна В'ячеславівна СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ УЧИТЕЛІВ _____	80
Соколюк Олена В'ячеславівна ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	83

Третяк Оксана Миколаївна ДО ПИТАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА ЗАСАДАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ _____	84
Царук Юлія Михайлівна ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ _____	86
Шевчук Ірина Володимирівна РОЛЬ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	88
Шевчук Тамара Борисівна ВИКОРИСТАННЯ ТЕКСТУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МОВНО-МОВЛЕННСЬКОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ _____	90
Шурин Олена Іванівна ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ _____	92

СЕКЦІЯ 3

З ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Білоус Тетяна Миколаївна РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННСЬКИХ УМІНЬ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ПРИКМЕТНИК» У 3 КЛАСІ _____	94
Гаврилович Мирослава Олегівна СТВОРЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ АВТОРСЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ _____	95
Гарачай Юлія Романівна РОЛЬ ТА МІСЦЕ ЛІТЕРАТУРНОЇ ГРИ В СТРУКТУРІ УРОКУ ЧИТАННЯ _____	97
Головачик Ірина Володимирівна ВИХОВНА ГОДИНА. ТЕМА: "ПРИРОДА – НАШ ДРУГ" _____	99
Головко Валентина Анатоліївна СУТНІСТЬ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ _____	100
Грицюта Олена Анатоліївна, Квятковська Леся Федорівна КОНСПЕКТ УРОКУ ПИСЬМА У 1 КЛАСІ. ТЕМА: ПРАВИЙ ПІВОВАЛ. _____	102
Джурик Світлана Миколаївна АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У 1-4 КЛАСАХ _____	104
Дзядух Тетяна Богданівна РОЗВИТОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ _____	105
Дробуш Тетяна Яківна МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ. ПРО СВЯТА НА УРОКАХ «Я У СВІТІ» _____	107
Дьоміна Тетяна Ігорівна ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ САМОСВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА _____	109
Іванюк Лариса Василівна, Мусійчук Олена Олександрівна ГРА-ПОДОРОЖ МІСЦЯМИ «СЕМИ ЧУДЕС РІВНЕНЩИНИ» _____	112
Карпінська Валентина Володимирівна АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ _____	114
Козицька Оксана Анатоліївна РОБОТА НАД МЕТАФОРИЧНІСТЮ ТА ФРАЗЕОЛОГІЄЮ ОБРАЗНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ _____	116
Корзюк Марія Вікторівна РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ 1-4 КЛАСІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ _____	122
Кравчук Юлія Ігорівна ВИКОРИСТАННЯ НАРОДОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	123
Кривко Валентина Григорівна, Мартинюк Людмила Іванівна КОНСПЕКТ УРОКУ ЧИТАННЯ У 1 КЛАСІ. ТЕМА: АЗБУКИ ВЧИТЬСЯ ЗАВЖДИ ПРИГОДИТЬСЯ. РОБОТА З ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК СКЛАДОВОГО ЧИТАННЯ. КАЗКА ПРО АЛФАВІТ. _____	124
Літковець Олена Дмитрівна МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ СЮЖЕТНИХ РОЗПОВІДЕЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ _____	126

Маркопольська Іванна Володимирівна КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ НА ПОДОЛАННЯ МОВЛЕНСВИХ НЕДОЛІКІВ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	128
Мартиненко Світлана Вікторівна КОНСПЕКТ УРОКУ З ЧИТАННЯ 4 КЛАС. ТЕМА: О. ОЛЕСЬ «ЯРОСЛАВ МУДРИЙ», І. КРИП'ЯКЕВИЧ «КНИГА ЗА КНЯЖИХ ЧАСІВ» _____	130
Мельник Марія Володимирівна ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКИ ЧИТАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	132
Мосейчук Вікторія Анатоліївна УРОК З «НАВЧАННЯ ГРАМОТИ (ЧИТАННЯ)». 1 КЛАС. ТЕМА. «ЛІТО КРАСНЕЄ МИНУЛО...». ДИТЯЧІ СПОГАДИ ПРО ВІДПОЧИНОК УЛІТКУ. ПРАКТИЧНЕ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ЗІ СЛОВОМ, РЕЧЕННЯМ. СПОСІБ УМОВНОГО ПОЗНАЧЕННЯ РЕЧЕНЬ. _____	133
Мосійчук Галина Анатоліївна ВИХОВНИЙ ЗАХІД. ТЕМА: «СВЯТО КНИГИ» _____	136
Назарчук Галина Анатоліївна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ _____	140
Найда Руслана Григорівна ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ УЯВЛЕНЬ ТА ПОНЯТЬ В КУРСІ «Я У СВІТІ» _____	142
Пастернак Ірина Дмитрівна СТИЛІСТИЧНА ВПРАВНІСТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ – НЕОБХІДНА УМОВА ЇХ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ _____	143
Приходько Лариса Миколаївна МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА МАТЕМАТИКИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ _____	145
Проконець Людмила Ярославівна З ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	147
Пучкова Олена Василівна ОРГАНІЗАЦІЯ КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ _____	149
Раджабова Тетяна Миколаївна УРОК МАТЕМАТИКИ В 1 КЛАСІ. ТЕМА: СКЛАД ЧИСЛА 7. ДНІ ТИЖНЯ. ОБЧИСЛЕННЯ ЗНАЧЕНЬ ВИРАЗІВ. _____	152
Сілкова Ельвіра Орестівна, Власюк Марія Василівна ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ РОЗВ'ЯЗУВАТИ СКЛАДЕНІ ТЕКСТОВІ ЗАДАЧІ _____	155
Сілкова Ельвіра Орестівна, Оксенюк Надія Олексіївна ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ _____	157
Слободинюк Ольга Олексіївна СПОСОБИ ЕФЕКТИВНОГО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	159
Смик Ольга Василівна РОЗРОБКА ІНТЕГРОВАНОГО УРОКУ З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ТА УКРАЇНСЬКОГО ЧИТАННЯ В 4 КЛАСІ «ЗИМОВИЙ ВЕРНІСАЖ» _____	160
Столярчук Віра Юріївна ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ ПРОВЕДЕННЯ ПОЗАУРОЧНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	165
Суходол Юлія Миколаївна НАУКОВІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ ЗА НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ _____	168
Фірсова Ольга Валеріївна ЕКОЛОГІЧНА ЕСТАФЕТА «МОЄ СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ» _____	169
Шуневич Наталія Іванівна ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ _____	172
Шутяк Володимир Георгійович МОДЕЛЮВАННЯ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ З ВИКОРИСТАННЯМ НАБОРІВ КОНСТРУКТОРІВ _____	174

Наукове видання

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

Матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції
"Сучасний вчитель початкових класів:
досвід та перспективи",
присвяченої 75-річчю
Рівненського державного гуманітарного університету

26-27 листопада 2015 року
м.Рівне

Відповідальна за випуск – Колупаєва Т.Є.

Комп'ютерна верстка – Соловей Л.М.

Формат 60x84/8 . Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Ум. друк. арк.. 21,6. Тираж 100 прим.

Видавець О.Зень
Свідоцтво суб'єкта видавничої
справи РВ № 26 від 6 квітня 2004 р.
пр. Кн. Романа, 9/24, м. Рівне, 33022;
тел. 0-362-24-45-09; 0-67-364-07-27;
olegzen@ukr.net

Видруковано: Кафедра педагогіки початкової освіти РДГУ
вул. Остафова, 31, каб. 02, м. Рівне, 33000
тел. 0-362-62-00-84